

Dosarul nr.3ra-757/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A.Cucerescu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A.Bostan, V.Negru, A.Pahopol)

DECIZIE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată
depusă de Berestean Veaceslav împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale
privind anularea actului administrativ, obligarea stabilirii și recalculării pensiei și
încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 05 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care a
fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost
menținută hotărârea din 16 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

c o n s t a ț ă

La 24 noiembrie 2017, Berestean Veaceslav a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale solicitând anularea actului
administrativ, obligarea stabilirii și recalculării pensiei și încasarea prejudiciului
moral (f.d.2-3).

Ulterior, concretizându-și cerințele Berestean Veaceslav a solicitat instanței
repunerea în termenul omis din motive întemeiate; anularea actului administrativ
nr.3036 din 10.10.2017 emis de către CNAS; obligarea CNAS să stabilească pensia
conform încheierii de stabilire a pensiei după vechime în muncă din 22.02.2017,
care a fost stabilită în mărime de 4 981,00 lei; încasarea din contul CNAS, în
beneficiul reclamantului Berestean Veaceslav a diferenței dintre pensia stabilită la
data de 27 decembrie 2016 în sumă de 6 676,01 lei și pensia efectiv achitată și
încasarea prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei (f.d.87-89).

În motivarea acțiunii înaintate a indicat că, este pensionar a MAI și conform
avizului MAI nr.15/3-369 din 02.03.2017, în conformitate cu prevederile Legii de
pensionare a militarilor a MAI din 23.06.1993, i s-a stabilit o pensie începând cu
27.12.2016 în sumă de 4981 de lei lunar. Necătfînd la acest fapt, ultimul a continuat
să primească pensia în sumă de 4 284, 09 lei lunar și nu pensia stabilită de MAI în
sumă de 4 981 de lei.

A remarcat reclamantul că, a activat din 07 martie 1990 pînă la 27 decembrie 2016, avînd stagiul de vechime în serviciu de 26 ani 01 luni 27 zile.

A comunicat că, prin Ordinul nr.17FF al MAI Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale din 03 februarie 2017, a fost modificat punctul ordinului SPC și SE al MAI nr.153 EF din 23 decembrie 2016 privind concedierea locotenent-colonelului Serviciului de Salvare, Veaceslav Berestean (R-022024), șef al Secției Situații Excepționale Basarabeasca a Direcției Situații Excepționale Hîncești a Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI, după cum urmează: a-l considera concediat cu dreptul de a primi pensie pe linia MAI, conform art.29 alin.(1), lit.a) - în legătură cu constatarea faptului necorespunderii cu funcția deținută sau cu munca efectuată din cauza stării de sănătate, în baza deciziei comisiei medico-militare a MAI; conform art.29 alin.(1), lit. f) – la împlinirea vechimii în serviciu se permite dreptul la ieșire la pensie.

La data de 28.06.2017, reclamantul s-a adresat șefului DPAS a MAI cu solicitarea examinării cererii în vederea clarificării situației referitor la pensia stabilită pe linia MAI în sumă de 4 981,00 lei, fiind invocate circumstanțele că pînă la ziua adresării, ultimul primește pensia în suma de 4 284,09 lei, argumentînd poziția sa că s-a adresat pe marginea întrebării date la CNAS, reprezentanții cărora i-au comunicat că coincidența survine din partea DPAA a MAI, iar necătfînd la faptul că reclamantul a fost inclus în lista electronică a pensionarilor (sub numărul 6 din anexă), cărora au fost efectuate modificările în perioada de timp 21 februarie 2017-21 martie 2017 în cuantumul pensiei aprobate de către șeful DGEF a MAI și șeful DPAS a MAI, pînă în prezent CNAS refuză să se conformeze în privința recalculării pensiei sale conform ordinului remis la eliberarea la pensie pe linia MAI.

Prin răspunsul parvenit de la CNAS la cererea reclamantului privind recalcularea pensiei corecte pe linia MAI, nr.3036 din 10 octombrie 2017, primit la data de 12 octombrie 2017, reclamantului i s-a comunicat că: ”conform Hotărîrii de Guvern nr. 1427 din 28 decembrie 2016 cu privire la preluarea atribuțiilor de plată a pensiilor și prestațiilor sociale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, CNAS efectuează plata pensiilor și prestațiilor sociale începînd cu 01 ianuarie 2017, în mărimile stabilite de instituțiile de forță, astfel instituțiile de forță au prezentat CNAS, listele beneficiarilor de pensii și prestații sociale, în format electronic, în mărimile stabilite pînă la 31 decembrie 2016. În listele electronice prezentate de MAI, reclamantul beneficiază de pensie pentru vechime în muncă stabilită din 31 decembrie 2010, în mărime de 4 284,09 lei. În aceste circumstanțe, CNAS i-a mai comunicat reclamantului că, dreptul la pensie apare o singură dată după eliberare din serviciu, cu dreptul de a fi recalculată în condițiile legii, or, Legea nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie după o eventuală reangajare la serviciul militar”.

A relatat că, prin încheierea din 22 februarie 2017 de stabilire a pensiei de vechime în muncă a lui Veaceslav Berestean, aprobată de șeful DGEF a MAI, Sergiu Țurcan și șeful DPAS a MAI, Mihai Cabătut, prin care s-a stabilit suma lunară a reclamantului, începînd cu 27 decembrie 2016 în mărime de 4 981,00 lei, ceea ce constituie 64% din salariu.

Astfel, la momentul înaintării cererii de chemare în judecată restanțele acumulate de către CNAS față de reclamant privind achitarea pensiei stabilite din

27 decembrie 2016 constituie 6 676,01 lei, urmînd a calcula diferența din pensia achitată și pensia stabilită la 31 decembrie 2016.

Prin hotărârea din 16 august 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial acțiunea; s-a anulat răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 3036 din 10.10.2017; s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să stabilească lui Berestean Veaceslav pensie pentru vechimea în muncă conform încheierii din 22.02.2017 în mărime de 4 981 de lei; s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să achite lui Berestean Veaceslav diferența de pensie, începînd cu 27.12.2016 în mărime de 6 676,01 lei. În rest pretențiile s-au respins (f.d.123-129).

Prin decizia din 05 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 16 august 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin recursul depus la 25 aprilie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

A menționat că, în conformitate cu prevederile art. 2 din Legea nr. 1544 din 23.06.1993, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu.

Conform încheierii de pensionare, pensia intimatului a fost stabilită odată cu eliberarea din serviciu la data de 31.12.2010. Astfel, dreptul la stabilirea pensiei apare o dată cu eliberarea din serviciu dacă beneficiarul întrunește condițiile prevăzute de lege.

A indicat recurenta că situația intimatului nu cade sub incidența art. 61 al Legii nr. 1544 din 23.06.1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

A relatat că încheierea de stabilire a pensiei din 22.02.2017 în mărime de 4981 de lei, semnată de șeful Direcției Economie și Finanțe a MAI, nu poate sta la baza obligării CNAS de a stabili din nou pensia intimatului, care deja este beneficiar de pensie, iar începînd cu 01.01.2017 potrivit legii, doar CNAS este autoritatea investită cu atribuția de stabilire a pensiilor.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Studiind materialele dosarului, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul din următoarele considerente.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, Veaceslav Berestean, a activat în cadrul organelor afacerilor interne în perioada 07 martie 1990 – 27 decembrie 2016, avînd o vechime în muncă de 26 de ani 01 luni 27 zile, fapt confirmat prin calculul vechimii în muncă efectuat în cadrul dosarului de pensionare (f.d.38 – verso - 39).

La data de 31 decembrie 2010, intimatului Berestean Veaceslav i s-a stabilit pensia pentru vechime în muncă în cuantum de 4 284, 09 lei, pentru o vechime în muncă de 23 de ani, fapt confirmat prin copia dosarului de pensionare (f.d.36-76).

Totodată, conform materialelor pricinii, pensia intimatului a fost stabilită în cuantum de 59% din mărimea soldei, conform art.14 lit. a) al Legii nr.1544 din 23.06.1993 cu privire la asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, iar la data de 01.11.2013, intimatul a fost angajat conform ordinului IGP nr.453 din 01.11.2013 ca inspector operativ de serviciu al Serviciului de gardă al Secției management operațional al Inspectoratului de Poliție Basarabeasca al IGP al MAI, continuînd să activeze în organele afacerilor interne în diferite funcții pînă la 27.12.2016 (f.d.46-48).

Ulterior, conform ordinului SPC și SE al MAI nr.153 EF din 23.12.2016, intimatul fiind concediat din funcția deținută cu dreptul de a primi pensie pe linia MAI, după care prin ordinul SPC și SE al MAI nr.17 FF din 03.02.2017 fiind modificat ordinul nr.153 EF din 23.12.2016 și anume ”a-l considera concediat cu dreptul de a primi pensie pe linia MAI în legătură cu constatarea faptului necorespunderii cu funcția deținută sau cu munca efectuată din cauza stării de sănătate, în baza deciziei comisiei medico-militare a MAI nr.609 din 23.12.2016” (f.d.8).

În baza ordinului în cauză nr.17 FF din 03.02.2017, la data de 22.02.2017, intimatului Berestean Veaceslav, i-a fost stabilită pensia în cuantum de 4 981,00 lei începînd cu 27.12.2016, fapt confirmat prin copia Avizului nr.15/3-369 din 22.02.2017 (f.d.9).

Cu toate acestea, Casa Națională de Asigurări Sociale continuă să achite intimatului Berestean Veaceslav pensia stabilită în anul 2010, în mărime de 4 284, 09 lei, pentru o vechime în muncă de 23 de ani, fapt confirmat inclusiv prin extrasul din cont prezentat (f.d.15).

La data de 15 septembrie 2017, intimatul Berestean Veaceslav, a depus cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale prin care a solicitat recalcularea pensiei stabilite și achitarea pensiei care este prevăzută în avizul anexat (f.d.5). Iar, prin răspunsul nr.3036 din 10.10.2017, Casa Națională de Asigurări Sociale a refuzat examinarea cererii, comunicându-i că temei legal de recalculare a pensiei, nu este (f.d.6-7).

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Berestean Veaceslav a solicitat anularea actului administrativ nr.3036 din 10.10.2017 emis de către CNAS; obligarea CNAS să stabilească pensia conform încheierii de stabilire a pensiei după vechime în muncă din 22.02.2017, care a fost stabilită în mărime de 4 981,00 lei; încasarea din contul CNAS, în beneficiul său a diferenței dintre pensia stabilită la data de 27 decembrie 2016 în sumă de 6 676,01 lei și pensia efectiv achitată și încasarea prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei (f.d.87-89).

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, anulând răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 3036 din 10.10.2017; obligând Casa Națională de Asigurări Sociale să stabilească lui Berestean Veaceslav pensie pentru vechimea în muncă conform încheierii din 22.02.2017 în mărime de 4 981 de lei; obligând Casa Națională de Asigurări Sociale să achite lui Berestean Veaceslav diferența de pensie, începând cu 27.12.2016 în mărime de 6 676,01 lei. În rest pretențiile s-au respins.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, a ajuns la concluzia netemeiniciei acestuia, menținând hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o întemeiată și legală.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că în conformitate cu art.48 al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, militarii în termen, militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și sistemului penitenciar, funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, ofițerii de protecție și colaboratorii organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și membrii familiilor acestora depun cerere de stabilire a pensiei la organul de asigurări sociale.

Conform art.2 alin.(1) al aceleiași legi, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu.

La caz, Colegiul notează că, Veaceslav Berestean a dobândit dreptul la pensie în anul 2010, la momentul eliberării din serviciu, pensia fiind stabilită de către Ministerul Afacerilor Interne, în cuantum de 59% din mărimea soldei conform art.14 lit. a) al Legii nr.1544 din 23.06.1993 privind asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, potrivit căruia, pentru militarii care au satisfăcut serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au o vechime în muncă de cel puțin 20 de ani (art.13 lit. a): pentru o vechime în

muncă de 20 de ani - 50 procente, iar pentru cei pensionați la limită de vîrstă sau de motive de boală - 55 procente din sumele respective ale soldei; pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 20 de ani - 3 procente din sumele respective ale soldei, dar în total nu mai mult de 75 procente din aceste sume, care la momentul stabilirii constituia suma de 2 751, 68 lei lunar, pentru un stagiul de 23 ani, ceea ce constituia 59% din salariul deținut la acel moment, fapt confirmat prin încheierea de stabilire a pensiei eliberată la 08 februarie 2011 (f.d.31).

În conformitate cu prevederile art.61 alin.(1) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr.1544 din 23 iunie 1993, recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data punerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi.

Potrivit alin.(2) al aceluiași articol, pensiile stabilite persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vîrstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne urmează a fi recalculate după trecerea lor în rezervă sau în retragere.

Din analiza normei de drept sus-indicate, Colegiul civil reține că, după stabilirea dreptului la pensie, dacă a fost prelungit peste limita de vîrstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu în organele afacerilor interne, urmează a fi recalculată pensia după trecerea lor în rezervă sau în retragere.

La caz, dreptul intimatului la pensie a fost stabilit în anul 2010, pentru un stagiul de 23 de ani vechime în serviciu, ulterior acesta fiind reangajat în serviciu în organele afacerilor interne, fapt care îi dă dreptul la recalcularea pensiei, la momentul eliberării din serviciu prin ordinul SPC și SE al MAI nr.153 EF din 23.12.2016, modificat prin ordinul SPC și SE al MAI nr.17 EF din 03.02.2017, pentru stagiul recalculat de muncă efectiv. Or, la moment, intimatul are un stagiul de vechime în serviciu de 26 ani.

Pe cale de consecință, instanțele judecătorești temeinic și legal au obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze pensia pentru vechime în muncă și să achite pensia pentru vechime în muncă lui Berestean Veaceslav conform încheierii de stabilire a pensiei după vechime în muncă din 22.02.2017, în mărime de 4 981, 00 lei.

S-a mai stabilit că prin hotărârile contestate instanțele de judecată ierarhic inferioare au admis și pretenția reclamantului/intimat cu privire la declararea ilegală a răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 3036 din 10 octombrie 2017 privind refuzul în recalcularea vechimii în muncă a lui Berestean Veaceslav, cu includerea în ea a avantajelor.

Aici, Colegiul ține să menționeze că răspunsul unei autorități publice cuprinde punctul de vedere cu privire la interpretarea unei legi sau a unui act administrativ, precum și atestă date existente în evidența unei autorități publice și nu poate fi considerat drept un act administrativ producător de efecte juridice, iar dacă

autoritatea publică, refuză emiterea unui act administrativ sau eliberarea unor acte, precum și în cazul în care cererea nu este examinată în termenul legal, persoana poate contesta inacțiunile autorității publice, care sunt asimilate actului administrativ.

Totodată, instanța de recurs consideră că răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 3036 din 10 octombrie 2017 constituie în sine un refuz în recalcularea vechimii în muncă a intimatului și, prin urmare, întemeiat a fost recunoscut de instanțele inferioare de judecată ca ilegal.

Astfel, din considerentele menționate, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru